

Dönem : 1
Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : **602**

Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar ve İskân, İçişleri, Anayasa ve Adalet Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/402; Cumhuriyet Senatosu 1/490)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 293)

Millet Meclisi
Genel sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
1/402
Sayı : 4618 - 23268

2 . 1 . 1965

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 19 . 1 . 1965 tarihli 41 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı 15 . 2 . 1963 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş Genel Kurulun 6 ve 19 . 1 . 1965 tarihli 34 ve 41 nci Birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 293)

Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar ve İskân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bayındırlık, Ulaştırma ve
İmar ve İskân Komisyonu
Esas No. : 1/490
Karar No. : 19

12 . 2 . 1965

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Baraj İnşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Gereğçede de belirtildiği gibi Anayasaya aykırı mahiyette bulunan 6541 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması maksadiyle hazırlanmış olan bu tasarı Komisyonumuzca da yerinde görülerek Millet Meclisince kabul edilen metin aynen kabul edilmiştir .

Havalesi gereğince Cumhuriyet Senatosu İçişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Tabii Üye <i>Haydar Tunçkanat</i>	Sözcü Kütahya <i>İ. Etem Erdinç</i>	Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>Hasan Atakan</i>	Erzurum <i>Sakıp Hatunoğlu</i>
Burdur Faruk Kınaytürk İmzada bulunamadı	İçel <i>Talip Özdoğay</i>	Eskişehir <i>Gavsi Uçagök</i>	Trabzon İkinci maddeye muhalifin: <i>Reşat Zaloğlu</i>
	İzmir 2 ne Mad. söz hakkım Mahfuzdur <i>Hilmi Onat</i>	Bitlis 2 ne Maddeye muhalifim <i>Ziya Nami Şerefhanoglu</i>	

İçişleri Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/490
Karar No. : 66

2 . 3 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 19 . 1 . 1965 tarihli 41 ne Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakleriyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu.

Yürürlükten kaldırılması öngörülen 6541 sayılı Kanunun, Anayasanın kamulaştırmaya ilişkin olup gerçek karşılıkları peşin ödeme şartına bağladığı 38 ne maddesine aykırı hükümler ihtiva ettiği, gerekçe münderعاتı ve hükümet temsilcilerinin vâkı izahatından da anlaşılmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla, Anayasaya aykırı kanunların ayıklanması eümlesinden işbu kanun tasarısının sevkindeki isabet va zarurete Komisyonumuz da iltihak etmek suretiyle, Millet Meclisi metninin aynen kabûlüne karar verilmiştir.

Anayasa ve Adalet Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere yüksek başkanlığa saygı ile sunulur.

Bu raporda Başkan ve Sözcü <i>Eşref Ayhan</i>	Kâtip İzmir <i>Ömer Lûtfi Bozcalı</i>	Tabii Üye <i>Ekrem Acuner</i>	Tabii Üye <i>Suphi Gürsoytrak</i>
Cumhurbaşkanınca S. Üye <i>Osman Köksal</i>	Maraş <i>Nedim Evliya</i>	Eskişehir <i>Ömer Ucuzal</i>	Zonguldak <i>Akif İyidoğan</i>

Malatya
M. Zeki Tulunay

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet
Komisyonu
Esas No. : 1/490
Karar No. : 129

14 . 3 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 19 Ocak 1965 tarihli 41 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek izari oy ile kabul edilen, Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak, kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı Millet Meclisi Başkanlığının 21 Ocak 1965 tarihli ve 4618 - 23168 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle komisyonumuzun 14 Mart 1965 tarihli Birleşiminde Hükümet temsilcisi hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, 6541 sayılı Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun Anayasamızın kamulaştırmaya ilişkin hükümlerine aykırı olduğu mülâhazasıyla kaldırılmasını öngörmektedir.

Anayasamızın 38 nci maddesinde, kamulaştırmanın hangi gayelerle ve nasıl yapılabileceğinin belirtilmesini mütaakip küçük çiftçilerin geçinbilme imkânları göz önünde tutulmuş ve bunlara kamulaştırılan gayrimenkullerinin bedelinin (hakkaniyetle geçinbilmesini temin edecek) belli bir kısmının peşin olarak ödenmesi esası kabul edilmiştir.

6541 sayılı Kanun ise, kamulaştırmada arazi temlikini kabul etmiş olduğundan Anayasaya aykırıdır.

Komisyonumuz, yukarıda belirttiğimiz gaye ile getirilen bu tasarıyı benimsemiştir.

II - Komisyonumuz, Millet Meclisi metninin 1, 3 ve 4 nci maddelerini aynen kabul etmiştir.

III - Komisyonumuz, Millet Meclisi metninin 2 nci maddesinde, 6541 sayılı Kanunla girişilen ve fakat kesinleşmemiş bulunan işlemler hakkında bu tasarının kanuniyet kazanmasıyla 6830 sayılı İstimlak Kanunu hükümlerinin uygulanmasını temin etmek üzere değişiklik yapmıştır.

Malî ve İktisadi İşler Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Komisyon Sözcüsü	Bu kanun tasarısında Sözcü	Tabii Üye
Aydın	2 nci maddeye muhalifim	Uşak	K. Kaplan
<i>O. S. Sarıgöllü</i>	Tokat	<i>K. Coşkunoğlu</i>	
	<i>Z. Betil</i>		
Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Ağrı	Çanakkale	Konya
<i>Â. Artus</i>	<i>S. Türkmen</i>	<i>N. Altan</i>	<i>M. Obuz</i>
	Hatay	Sivas	
	<i>M. Deliveli</i>	<i>A. Çekemoğlu</i>	

Mali ve İktisadî İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Malî ve İktisadî İşler
Komisyonu

Esas No. : 1/490

Karar No. : 43

2 . 4 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan «Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı» ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının genel gerekçesinde tafsilen belirtildiği gibi Anayasaya aykırı mahiyette bulunan 6541 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması maksadıyla hazırlanmış olan bu kanun tasarısı, Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiştir.

Ancak, 6541 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırıldığı zaman husule gelecek bâzı aksaklıkları önlemek maksadıyla Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunda görüşülerek kabul edilen 2 nei madde Komisyonumuzca da aynen benimsemiş, diğer 1 nei 3 neü ve 4 neü maddeler Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Balıkesir
Hasan Âli Türker

Sözeü
Gaziantep
Zeki İslâm

Kâtip
Hatay
Enver Bahadırılı

Tabiî üye
Kadri Kaplan

Manisa
Refik Ulusoy

Sinop
Suphi Batur

Ankara
Rifat Etker

Balıkesir
Mehmet Güler

Kütahya
Orhan Akça

Antalya
Mehmet Pıraltı

Antalya
Âkif Tekin

Erzurum
Edip Somunoğlu

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu

Esas No. : 1/490

Karar No. : 17

2 . 4 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 19 Ocak 1965 tarihli 41 nei Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı Millet Meclisi Başkanlığının 21 Ocak 1965 tarihli ve 4618 - 23268 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 2 Nisan 1965 tarihli Birleşiminde Hükümet temsilcisi hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, Anayasamızın kamulaştırmaya ilişkin 38 nci maddesine aykırı olduğu mülâhazası ile Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki 6541 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasını öngörmektedir.

Anayasamızın 38 nci maddesi kamulaştırmada peşin ödeme esasını kabul etmiştir. 6541 sayılı Kanun ise arazi temlik suretiyle kamulaştırma yapılabilmesini sağlayıcıdır. Bu sebeplede Anayasaya aykırıdır.

Komisyonumuz, bu gaye ile getirilen tasarıyı benimsemiştir.

II - Komisyonumuz, Millet Meclisi metninin maddelerinin müzakerelerinde kendisinden evvel tasarıyı inceleyip bir rapor ve metin tanzim eden Anayasa ve Adalet Komisyonunun görüşlerine de yer vermiştir.

III - Komisyonumuz, Millet Meclisi metninin 1, 3 ve 4 nci maddelerini aynen kabul etmiştir.

Komisyonumuz, 2 nci maddenin müzakerelerinde Anayasa ve Adalet Komisyonu metninin 2 nci maddesini esas almış ve bu maddeyi aynen kabul etmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

(Bu Kanunda Başkan)

Başkanvekili
Ankara
M. Ulusoy

Sözcü
İstanbul
O. Z. Gümüzoğlu

Kâtip
Tunceli
Söz hakkım mahfuz
M. A. Demir

Tabii Üye
S. Küçük

Ankara
N. Ağırnash

Denizli
C. Akyar

İstanbul
Söz hakkım mahfuz
E. Özden

Kayseri
H. Dikeçligil

Yozgat
I. Yeşilyurt

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

*Baraj inşaatı dolayısıyla sular
altında kalacak kasaba, köy ve
arazi hakkındaki Kanunun yü-
rürlükten kaldırılmasına dair
kanun tasarısı*

MADDE 1. — Baraj inşaatı
dolayısıyla sular altında kala-
cak kasaba, köy ve arazi hak-
kındaki 6541 sayılı Kanun yü-
rürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanunun
yürürlüğe girdiği tarihe kadar
6541 sayılı Kanuna göre yapılmış
bulunan bilûmum işlemler
muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun ya-
yımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu
Bakanlar Kurulu yürütür.

**Cumhuriyet Senatosu
Bayındırlık, Ulaştırma ve
İmar ve İskân Komisyonunun
kabul ettiği metin**

*Baraj inşaatı dolayısıyla sular
altında kalacak kasaba, köy ve
arazi hakkındaki Kanunun yü-
rürlükten kaldırılmasına dair
kanun tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi
metninin 1 neî maddesi aynen
kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi
metninin 2 neî maddesi aynen
kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi
metninin 3 neî maddesi aynen
kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi
metninin 4 neî maddesi aynen
kabul edilmiştir.

**İçişleri Komisyonunun kabul
ettiği metin**

*Baraj inşaatı dolayısıyla sular
altında kalacak kasaba, köy ve
arazi hakkındaki Kanunun yü-
rürlükten kaldırılmasına dair
kanun tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi
metninin 1 neî maddesi aynen
kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi
metninin 2 neî maddesi aynen
kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi
metninin 3 neî maddesi aynen
kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi
metninin 4 neî maddesi aynen
kabul edilmiştir.

Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin

Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 6541 sayılı Kanuna göre yapılmış bulunan ve işbu kanun yürürlüğe girdiği tarihte gayrimenkul bedeli henüz kesinleşmemiş olan işlemler hakkında 6830 sayılı İstimlak Kanunu hükümleri uygulanır.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mali ve İktisadi İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin

Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Anayasa ve Adalet Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

